

Άρειος Πάγος: 721/1973, Τμ. Β'

Πηγή: ΝοΒ 22/74 σελ. 206

Περίληψη: Εργάτης-ατυχήματα. - επιδείνωσις προϋπαρχούσης παθήσεως υπό κανονικάς συνθήκας εργασίας. - ανεύθυνον εργοδότην κατά ν. 551/1915. - αγωγή. - αρνησις ιστορικής βάσεως. - δέον να μη ασκείται παρελκυστικώς ή κατά παράβασιν χρηστών ηθών ή της καλής πίστεως ή του καθήκοντος αληθείας. - έκτασις και επί εν γένει δικονομικών δικαιωμάτων. - ανεφάρμοστον άρθρ. 281 ΑΚ επ' αυτών.

Απόφασις Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο κ. Α. ΚΑΝΕΛΛΑΚΟΣ, αντιπρόεδρος

Εισηγητής ο κ. Κ. ΚΟΥΝΟΥΓΕΡΗΣ, αρεοπαγίτης

Δικηγόροι οι κ.κ. Δ. Στεφανίδης, Γ. Ευθυμίου

Επειδή εκ των άρθρων 1, 2 και 3 του από 24 Ιουλίου 1920 β.δ. "περί κωδικοποίησης των νόμων περί ευθύνης προς αποζημίωσιν των εξ ατυχήματος εν τη εργασία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων", σαφώς προκύπτει ότι η επιδείνωσις προϋπαρχούσης παθήσεως ή νοσηράς εν γένει καταστάσεως του παθόντος δεν συνιστά ατύχημα εκ βιαίου συμβάντος εν τη εκτελέσει της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής, όταν αυτή είναι συνέπεια της εκτελέσεως της διά της συμβάσεως αναληφθείσης εργασίας υπό κανονικάς συνθήκας προσιδιαζούσας εις την φύσιν αυτής, άνευ της μεσολαβήσεως ετέρου τινός γεγονότος εξωτερικού, ξένου τουτέστι προς τον οργανισμόν του παθόντος και επομένως εν τη περιπτώσει ταύτη δεν γεννάται υποχρέωσις του κυρίου της επιχειρήσεως προς καταβολήν της κατά τας άνω διατάξεις αποζημιώσεως εις τον υποστάντα διαρκή ή μερικήν ανικανότητα εργάτην ή υπάλληλον, του τοιούτου ανυποχρέου μη αιρομένου εκ της υπό του κυρίου γνώσεως της προϋπαρχούσης νόσου.

Επειδή εν προκειμένω εγένοντο υπό της προσβαλλομένης αποφάσεως δεκτά, μετ' ανέλεγκτον εκτίμησιν αποδείξεων, τα ακόλουθα: Την 9ην Μαΐου 1966, καθ' ον χρόνον ο ενάγων (ήδη αναιρεσειών) υπηρέτει ναυτολογημένος ως αρτοποιός επί του υπερωκεανίου "Australis" της τρίτης πλοιοκτητρίας "Ωκεανία", υπέστη ατύχημα εκ βιαίου συμβάντος, ήτοι τραυματισμόν της δεξιάς πηγεοκαρπικής αρθρώσεως, εξ ου τω απέμεινε, μετά την εις ην υπεβλήθη ούτος θεραπείαν δι' ανατάξεως του εξarthρωθέντος μηνοειδούς, μερική διαρκής ανικανότης. Προβληθείσα διά της από 30.10.1966 αγωγής του κατά της ειρημένης πλοιοκτητρίας απαίτησις αποζημιώσεως εξ εργατικού ατυχήματος διεκανονίσθη συμβιβαστικώς εις το καταβληθέν αυτό ποσόν των δρχ. 17.665 ενώπιον του Ειρηνοδίκου Πειραιώς, συνταχθέντος του υπ' αριθ. 2103/1.11.1966 πρακτικού συμβιβασμού. Μετά ταύτα ο ενάγων, χωρίς να έχη αποκατασταθή πλήρως η υγεία του, εναυτολογήθη καιάλιν ως αρτοποιός την 18.11.1966 εις το υπερωκεάνιον της εναγομένης (ήδη αναιρεσιβλήτου) εταιρίας "Ελληνίς" και ειργάσθη εν αυτώ μέχρι της 24.3.1967, οπότε απεβιβάσθη του πλοίου, αιτιώμενος δ' έντονον άλγος, ενοσηλεύθη εις το Γενικόν Κρατικόν Νοσοκομείον Αθηνών, όπου την 28.5.1967 τω εγένετο αρθρόδεσις πηγεοκαρπική, εξ ης επεμβάσεως υπέστη ακύλωσιν της δεξιάς κατ' ώμον αρθρώσεως, απομεινάσης, αυτό μερικής διαρκούς ανικανότητος 60%. Η πάθησις αύτη του αναιρεσειόντος οφείλεται

αποκλειστικώς και μόνον εις τον κατά την 9 Μαΐου 1966 τραυματισμόν του επί του Υ/Κ "Australis" μεθ' ον και προ της εντελούς αποκαταστάσεως της υγείας του εναυτολογήθη, επί του Υ/Κ της αναιρεσιβλήτου "Ελληνίς", και ουχί εις τον επικαλούμενον υπό του ενάγοντος δεύτερον τραυματισμόν του επί του "Ελληνίς", εξ ου, ως ισχυρίζεται, υπέστη απόσπασιν της δεξιάς πηγεοκαρπικής αρθρώσεως και επιδείνωσιν της καταστάσεώς του, μη αποδειχθέντος ούτε τραυματισμού ούτε άλλου τινός εκτάκτου περιστατικού λαβόντος χώραν κατά την εκτέλεσιν ή εξ αφορμής της παρασχεθείσης εργασίας εις το πλοίον της εναγομένης και δυναμένου να θεωρηθή ως αποτελέσαντος την αιτίαν επιδεινώσεως της εκ του τραυματισμού του επί του Υ/Κ "Australis" καταστάσεως. Ταύτα δεχθέν το εφετείον, χωρίς να ασχοληθή με τον μη ασκούντα νόμιμόν τινα επιρροήν επί της υποθέσεως ισχυρισμόν του αναιρεσειόντος, ότι η αντίδικός του ετέλει εν γνώσει της προϋπαρχούσης νοσηράς αυτού καταστάσεως, διά σαφούς και πλήρους αιτιολογίας και μετ' ορθήν ερμηνείαν και εφαρμογήν των εν τη προηγουμένη σκέψει κανόνων ουσιαστικού δικαίου απέρριψε την έφεσιν του αναιρεσειόντος κατά της απορριψάσης ως αβάσιμον κατ' ουσίαν την περί αποζημιώσεως δι' εργατικόν ατύχημα αγωγήν του πρωτοδίκου αποφάσεως, οι δε περί τουναντίου 1ος, 2ος και 4ος λόγοι αναίρεσεως είναι απορριπτέοι ως μη βάσιμοι.

Επειδή τα καθαρώς δικονομικά δικαιώματα, μεταξύ των οποίων καταλέγεται και η κατ' άρθρ. 261 Κ.Πολ.Δ. άρνησις της ιστορικής βάσεως της αγωγής υπό του εναγομένου, απλή ή ητιολογημένη, δέον όπως μη ασκώνται παρελκυστικώς ή κατά παράβασιν των χρηστών ηθών ή της καλής πίστεως ή του καθήκοντος αληθείας, επιβαλλομένων εν εναντία περιπτώσει υπό του δικαστηρίου εις τον παραβάτην διάδικον ή δικηγόρον ποινών τάξεως, συμφώνως προς τα εν άρθρω 205 Κ.Πολ.Δ., οριζόμενα(1), δεν υπόκεινται όμως εις την κατ' άρθρ. 281 ΑΚ απαγόρευσιν ασκήσεως, άτε του άρθρου τούτου αναφερομένου εις δικαιώματα στηριζόμενα επί διατάξεων του ουσιαστικού δικαίου. 1/4θεν η διά του 3ου εν τω αναιρετηρίω λόγου προβαλλομένη εκ του προμνησθέντος άρθρ. 281 ΑΚ ένστασις καταχρηστικής ασκήσεως του δικαιώματος της αναιρεσιβλήτου, αμφισβητησάσης ητιολογημένως ενώπιον του δικαστηρίου της ουσίας την παθητικήν νομιμοποίησιν της αγωγής διά του ισχυρισμού ότι η προς εργασίαν ανικανότης του αναιρεσειόντος δεν ήτο απότοκος βιαίου συμβάντος λαβόντος χώραν κατά την διάρκειαν της εν τω πλοίω της "Ελληνίς" υπηρεσίας του, αλλά προϋπαρχούσης παθήσεως αυτού προκληθείσης εξ ατυχήματος πλήξαντος τούτον καθ' ον χρόνον υπηρετεί πρότερον εις το πλοίον Australis της τρίτης εταιρίας "Okeania", είναι απορριπτέα προεχόντως ως νόμο αβάσιμος. - (Επικυρούται η Εφ.Αθ. 628/1971).

(1) Βλ. επί τούτοις την Εφ. Αθ. 555/1973 ΝοΒ 21.514 και ίδια την υπ' αυτήν σημείωσιν Κ. Ι. Παπαδημητρίου.